

je seme le na Nemškim dobiti, smo ga naročili po nekim prijatlu na Dunaji: pa ta prijatelj ga nam dozda še ni nič poslal. Nekaj maliga smo ga dobili tukaj v Ljubljani od dveh gospodov, ki sta ga naravnost iz Nemškiga dobila, de ga bomo na polji kmetijske družbe vsejali in se prepričali, ali res tako silno hvalo zasluži ali ne.

Na Nemškim sejejo to repo v začetku tega mesca (velikiga travna), v naših krajih pa se navadna repa še le okoli sv. Jakopa seje, kér prezigodej vsejana le v cvetje žene. Po tem takim bi ne bilo prepozno, tudi angležko repo morde še le okoli sv. Jakopa sejati, in naročeno seme — če ga bomo kmalo dobili — bo za poskušnjo našim kmetovavcam še zmirej prav prišlo.

Morebiti je pa ta repa kakiga posebniga plemena, de mora že v majniku sejana biti? Zató je gosp. Dr. Struppi na družbinim polji že nekaj tega semena pred 8 dnevi vsejal, de bomo resnico prav spoznali in po storjeni tukajšni skušnji tudi pravo ravnilo za slovenske kraje oznaniti vedli. Danes pa hočemo svojim bravcam na znanje dati, kaj Nemci od te repe pravijo:

Rastaška komisija na Nemškim, za prid svojih podložnih vneta, je vedno premišljevala: s čim bi se v potrebi krompir nadomestiti zamogel, ter je zvedla, de je za to angležka repa nar bolj sadež. Naročila si je tedaj že pred nekimi leti semena za pokušnjo iz Angležkiga, ktero je med svoje podložnike brez plačila razdelila in posejati ukazala. In glejte! storjena skušnja se je takó obnesla, de jo sedaj v Murški dolini, med Rastatom in Ofenburgam z velikim pridam sejejo in toliko pridelajo, de je je ob teržnih dneh po celi komisii na kupe na prodaj. In povsod, kodar so se je poprijeli, jim krompir prav dobro nadomestuje. Tudi na nunskim polji v Lihtentalu jo že pet let z velikim pridam pridelujejo in je od lanjskiga pridelka še toliko imajo, de se bo še več mescov ubogim deliti zamogla.

Imenovana repa je rumenkasta, debela in posebno dobra; če se nasolí, je tudi kaj dobra jed; ravno takó se kuha in za živež pripravljaja, kot navadna repa. Je neizrečeno rodovitna in ravno tako povsod rada raste kakor krompir; mraz, hude megle in slabe vremena ji ne škodjejo takó kot krompirju. Akoravno nima toliko močnatih delov kakor krompir v sebi, je vendar prav tečna in krompirja nar boljši namestnica. Kdor jo je enkrat sejati in pridelovati začel, je gotovo ne bo opustil, zakaj četerti del eniga orala (joha) zamore v sili celo družino preživiti, de ne bo lakote terpela. Angležka repa v slabih letinah krompir nadomestuje, v dobrih pa olilnost pridelkov množi.

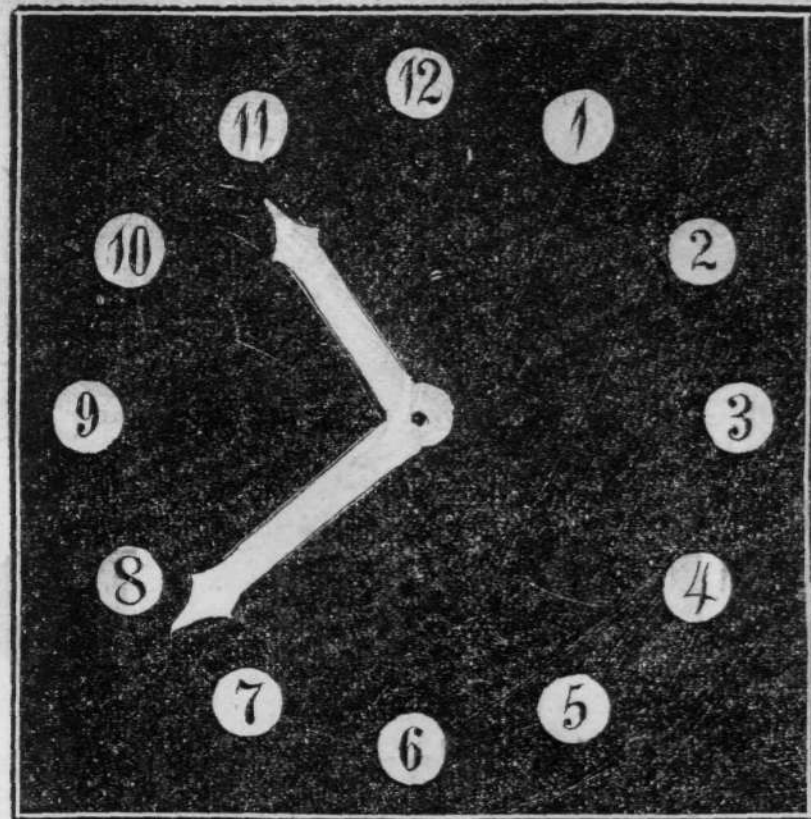
Seje se (na Nemškim) že perve dni velikiga travna na dobro pognojeno in globoko preorano njivo. Seme ni drago.

Bolj pripravni ciferniki na zvoniških urah.

Ciferniki na zvoniških ali turniškkih urah so gotovo zató napravljeni, de mémo gredoči vedó, koliko je ura. Ciferniki s kazali vred so pa na teh urah večidel taki, de človek z nar boljším očesam razločiti ne more, per čim de je. Veči ko so številke ali cifre, bliže tedej ena pri drugi stoji in tolkanj težji se da razločiti, koliko de je ura. Razun tega so številke večidel tudi gotiške, kterih veliko ljudi clo ne pozná. Pa vse to še ni zadosti; malar napravi na ure še mnogo kinčarij in čečkarij

med številkami, ki oči še bolj motijo, in poslednjič so tudi kazala takó napravljene, de popotnik clo ne vé, per čim de je.

Vse te napčnosti so napeljale gosp. Litrowa, c. k. učenika zvezdogledja na Dunaji, na druge misli, po kterih bi se zamogli pripravniši ciferniki narejati, kterih podobo tukaj svojim bravcam podamo.

Človeško okó razloči od delec veliko lože bele pike na černim ali tamnim dnu, kakor černe pike na belim; torej bi veliko boljše bilo, ko bi cifernik imel tamno, to je, černo ali tamno višnjevo dno, številke bi naj pa bile na belih kroglinah velike zapisane, in sicer navadne arabske brez vsih nepotrebnih kinčarij in čečkarij. Kazali naj bi tudi belo pomalane bile. Taki ciferniki bi na zvonikih prav pristojni bili, bi se dali boljše kup napraviti in bi tudi svoj namen bolj dosegli. Človek bo uro trikrat ali štirikrat dalje razločil in na tanjko zvedel, koliko de kaže; če bi se ravno številke sčasama zamazale, bojo vunder bele krogline ostale in po samih teh se bo že dala ura razločiti, kér vsak človek vé, de na cifernikih nar viši od zgorej stoji dvanajsta ura, ravno pod njo šesta, na desni strani med njima v sredi deveta, nji nasproti na levi tretja i. t. d. kakor tale križ kaže

V Smeledniku bojo, kakor smo slišali, novo cerkev zidali, ali bi ne bilo prav, ko bi tukaj pervo tako uro napravili, kakoršno visoko učeni Litrow priporočajo, in sicer koj na sirov zid (mit Fresco-Malerei), de bo dolgo terpela.

Zbor vino- in sadjorednikov v Heilbronu.

Tudi slovenskim vinorejcam v poduk.

Kakor se je lanjsko jesen 1505 kmetovavcov v Gradcu, se je bilo malo kasneje tudi na Virtemberskim v mestu Heilbronu 162 nemških vino- in sadjorednikov za tri dni sošlo, kjer so se vsak dan, narpred v dveh odločkih za vinorejo in za sadjorejo posebej, potem pa vkup v velikim zboru pogovarjali.

V odločku za vinorejo je bil gosp. baron Babo, slavni kmetovavec, predsednik, in tu so se veliko prepirali, kaj de je blojenje vina (Weinverfälschung)? — Pričijoči kemikarji so jo z enim glasam terdili, de, ko se nizkimu móštu pred vrenjem cukra, kteriga pomanjkanje terpi, dodá, ni to nobeno blojenje, marveč le popravljanje ali poboljšanje vina; zakaj le v gorkih krajih in na preksončnih goricah dozóri grojzdje popolnoma in postane močno cukreno, de se dajo is njega lepó dišeče, žlahne in cvetne vina narejati; kar se ga pa v bolj osojnih krajih, na ravnih poljih in na visoko speljanih tertah, kakor na Talijanskim, ali clo v premerzlih deželah prideluje, ako je ravno mehko in sladko, vender ni cukreno, in ne da pridniga vina. Če se tedej móštam iz taciga grojzdja cukra dodá, se popravijo, de postanejo veliko boljše vina iz njih.